

IV. НАСЕЛЕНИЕ

Данните за годишния брой на населението са резултат от провежданите преброявания на населението и съответните годишни изчисления на населението в резултат на естествения и механичния прираст, получени от текущата демографска статистика за годините между отделните преброявания.

Източник на данните за естественото движение на населението са образците ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за умирање, съобщение за сключен граждански брак и съобщение за прекратен брак. Данните за вътрешната миграция на населението се получават от адресните карти за регистрация.

До 1964 г. както общо за страната, така и в териториален разрез е изчисляван броят на наличното население, а от 1965 г. - броят на постоянното население.

За периода след 1964 г. броят на населението е изчисляван по следния начин:

1. За годините на преброяванията (1965, 1975, 1985, 1992) към преброеното население към критичния момент са добавени естественият и механичният прираст за периода от критичния момент до края на годината.

2. За годините между преброяванията към изчисленото население в края на предходната година е добавен естественият и механичният прираст за цялата текуща година.

Наличното население включва:

- постоянно наличното население - лицата, които живеят постоянно в страната и към дадения момент (датата на преброяването или края на годината) не са я напусkali;

- временно присъстващите лица - живеещи постоянно извън пределите на страната, но към момента на преброяването (или края на годината) се намират в нея.

Постоянното население включва:

- постоянно наличното население;
- временно отсъстващите лица - лица, живеещи постоянно в страната, но към дадения момент отсъстващи от нея за по-малко от една година.

До 1995 г. населението по възраст е изчислявано по метода на придвижване на всяка възраст (преминаване от една възраст в друга). От 1996 г. тези изчисления се правят чрез пресятане с елементарни съвкупности.

Данните за броя на населението и неговото естествено и механично движение в териториален разрез се представят според административно-териториалното деление на страната към края на съответната година.

При статистическата обработка на данните за населението в териториален разрез се спазва принципът събитията да се отнасят към населеното място, където лицата, с които са настъпили събитията, живеят постоянно. Отделните демографски съвкупности се отнасят така: ражданията - към онова населено място, където постоянно живеят родителите (майката) на детето; умирањията - към населеното място, където постоянно е живяло починалото лице; браковете - към населеното място, където постоянно живее мъжът, и бракоразводите - към населеното място, където постоянно са живели мъжът и жената до момента на тяхната фактическа раздяла.

Понятието *раждане* означава завършване на бременност, която има за резултат раждане на дете. То включва раждания на живородени и мъртвородени деца, като не се включват абортите.

В показателя „раждания“ се включва броят на живородените и мъртвородените деца, а не случаите на раждания, които могат да бъдат с едно, две или повече деца.

За живородено се смята дете, което при завършване на бременността, независимо от продължителността ѝ, е с тегло 1000 или повече грама и е дало признаци на живот. Признаците на живот са дишане, сърдечна дейност, пулсация на пълната връв или волево движение на мускулите. При наличието на един от тези признаци се смята, че детето е родено живо.

Родилен плод с тегло, по-малко от 1000 грама, се приема за живородено, ако е преживял 6-ия ден от раждането си.

За мъртвородено се смята дете, което при завършване на бременността не е показало признаци на живот и дължината му е 35 и повече сантиметра или бременността е продължила не по-малко от 28 седмици. Към мъртвородените деца не се отнасят абортите, които представляват преждевременно прекратяване на бременността по изкуствен или естествен начин.

За аборт се смята прекратяване на бременността, когато плодът не е показал признаци на живот и дължината му е под 35 см или бременността е продължила по-малко от 28 седмици.

За аборти се приемат също и случаите, при които плодът е с тегло до 1000 грама и не е преживял 6-ия ден от раждането си.

Данните за умирањията на населението по причини са разработени въз основа на „Международната класификация на болестите“, IX ревизия от 1975 година. Кодирана е началната причина за смъртта. Източник на тези данни са съобщения-